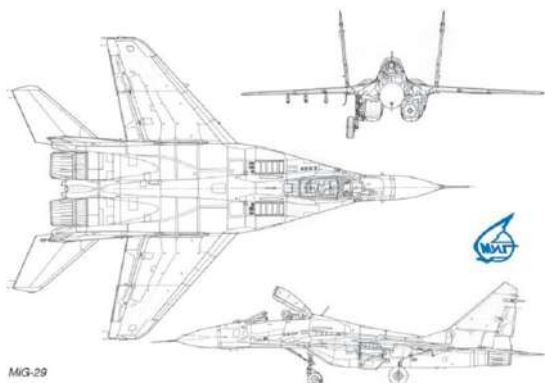

prý se ...NEOTOČÍ NAD REPUBLIKOU

(z citátu jednoho z bývalých poslanců a pravda o zavedení MiGů-29 v kódu NATO "FULCRUM" v kódu ČSLA "HAVRAN" a jejich konci)

Se zavedením letounů MiG-29 se v bývalé ČSLA počítalo již od roku 1985. V uvedeném roce byl uzavřen „Protokol o vyčlenění vojsk ČSSR do sestavy Spojených ozbrojených sil a jejich rozvoji na léta 1986–1990“, který u stíhacího letectva protivzdušné obrany státu (PVOS) předpokládal zařazení 18 jednomístných letounů MiG-29 k jednomu ze stíhacích pluků 3. divize PVOS. K přezbrojení byl vybrán 11. stíhací letecký pluk (slp) v Žatci, v jehož složení mělo být i 18 letounů MiG-21PF/PFM, zatímco stíhací letouny MiG-23 měly být soustředěny u 1. slp v Českých Budějovicích.

Jen pro zajímavost v roce 1988 bylo dále rozhodnuto, že v letech 1991 až 1995 bude dovezeno dalších 42 stíhacích letounů MiG-29. Tyto však už neměly putovat pouze k PVOS, ale část z nich se předpokládalo využít rovněž u frontového letectva (10. letecké armády). V rámci stíhacího letectva PVOS tak mělo dojít k ukončení přezbrojení 11. slp a zároveň ke kompletnímu přezbrojení 8. stíhacího leteckého pluku dislokovaného na letišti Tuřany u Brna. Oba pluky by tak na konci roku 1995 disponovaly po 24 letounech MiG-29, které by dále doplňovalo 12 letounů (u 11. slp MiG-21 MF a u 8. slp L-39 ZA, výhledově u obou pluků zaměněných na 12 letounů L-39 MS). Takže celkový počet bojových letounů by u každého pluku činil 36 strojů. Předpokládalo se u obou pluků provozovat po 2 dvoumístných letounech. U stíhacího letectva 10. LA se navrhovalo zavést 14 letounů MiG-29 k 9. slp v Bechyni, a to v počtu 12 jednomístných a 2 dvoumístné. Na konci 9. pětiletky, tj. v roce 1995, by se ve výzbroji vojenského letectva ČSLA celkově nacházelo 68 letounů MiG-29, z toho 60 v jednomístné stíhací verzi a 8 ve dvoumístném cvičném provedení. „Sametová“ revoluce tento ambiciózní plán zhatila a MiGům29 začala zvonit hrana

Dodávky letounů MiG-29 k 11.sl.p probíhaly od jara do podzimu roku 1989. Součástí bylo i 3-měsíční přeškolení 15ti pilotů (vedoucí plk.Vašek) a 60ti techniků (vedoucí plk. Škvrna a plk. Tomášek) ve Frunze (nyní Piškeku) a praktický výcvik na letecké základně Lugovaja zahájené v lednu 1989 a ukončené v dubnu. Celkem bylo dodáno 18 jednomístných MiG-29A a 2 dvoumístné MiG-29UB které byly zařazeny do 2 bojových letek.

V době rozdělení federace k 1.3.1993 dostalo Slovensko 9x MiG-29A a 1x MiG-29UB včetně části měřicí a zabezpečovací techniky. V ČR tedy zůstalo posledních 9x MiG-29A a 1x MiG-29UB.

Než k tomu došlo prokázaly "dvacetdevítky" v rukách pilotů a techniků 11.sl.p vynikající výsledky při řadě cvičení a zejména při předvádění na leteckých dnech v ČR a v zahraničí, kdy úspěšně navázali na tradice leteců první republiky.

Po zrušení 11.sl.p bylo těchto 10 letounů MiG-29 postupně předislokováno ke 2. letce 1.sl.p do Českých Budějovic.

V roce 1994 bylo definitivně rozhodnuto o vyřazení letounů MiG-29 z výzbroje české armády. Hlavním důvodem byly vysoké provozní náklady na provoz pouhých 10 letadel ale i nechuť tehdejší politické reprezentace orientovat se do budoucna na ruskou vojenskou techniku. Jejich provoz byl oficiálně ukončen s koncem června 1994, přičemž krátce předtím se ještě zúčastnily leteckého dne v Českých Budějovicích a cvičných soubojů s letouny Mirage 2000 a F1 při jejich návštěvě na tamější základně.

Na letounech byly až do konce roku 1994 prováděny každý měsíc zálety ale od roku 1995 je vydán zákaz s nimi létat. Starala se o ně skupina zhruba 30 techniků a byly na nich prováděny periodické a udržovací práce a každý měsíc motorové zkoušky. Celý rok 1995 se vedla jednání s potencionálními kupci. Polská komise si přijela letouny prohlédnout na podzim roku 1995 a byla udivena velmi dobrým technickým stavem letadel. Bylo dohodnuto, že letouny budou vyměněny za 20 vrtulníků W-3A Sokol. Později se jejich počet snížil na 11. Realizací prodeje byla pověřena firma Zenit. Poslední letouny číslo 4012 a 8304 odstartovaly směr Polsko v prosinci 1995. Polsko získalo množství náhradních dílů, zkušebních zařízení, výzbroje i techniky. Na závěr malý přehled o počtu nalétaných hodin jednotlivých letounů podle jejich trupových čísel ze kterých je zřejmé, že měly nalétáno minimum hodin a šlo prakticky o zánovní stroje. Podle polských zdrojů je ČR nechala Polsku za 40% jejich ceny.

4402.....555 hodin	7702.....278 hodin
8304.....124 hodin	8906.....237 hodin
9207.....340 hodin	3810.....399 hodin
4012.....387 hodin	5414.....311 hodin
5616.....218 hodin	5918.....353 hodin